

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. V. De Ministro extraordinario Confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

Quid nomine Pontificalium intelligatur.

An collatio prima tonsura & celebratio Missæ Pontificali.

tia Ordinarii. Ubi per Pontificalia intelliguntur ea omnia, quæ ad ordinem Episcopalem specialiter pertinent; ut ordinare, chrisma conficere, confirmare, virgines sacras benedicere, Ecclesias & altaria consecrare. Putat tamen *Henriquez* l. 3. c. 6. nomine Pontificalium in isto decreto non comprehendi collationem primæ tonsuræ, utpote quæ etiam domi privatim potest conferri sine Pontificalibus. Similiter nec benedictionem aut missam solemnem, ut proinde existimet Episcopum posse absque facultate Ordinarii loci dare in eo primam tonsuram vel benedictionem, aut canere missam Pontificalem. Idem de benedictione & missa pontificali docent plures alii. Et planè contextus verborum *Tridentini*, si rectè inspiciatur, adeoque jus novum, non videtur repugnare: stando autem in iure antiquo, id non fuisse inhibuit Episcopis, communiter supponitur, immo teste *Bassæo in Supplem. V. Pontificalium usus* n. 3, est certum ferè apud omnes Doctores. Nihilominus contrarium sive hodiè in non licere, consent *Sanchez*, *Cavanus*, *Barbosa*, *Chokier*, *Diana*, apud *Bassæum sup.* finaliter concludentem, quòd si alicubi sit hujusmodi consuetudo restrictiva præfatæ facultatis introducta, ea observanda sit.

QUÆSTIO V.

De Ministro Extraordinario Confirmationis.

42. Minister extraordinarius ex commissione Pontificis est simplex sacerdos. Ita practica ait *Gregorius*.

DICO: Minister extraordinarius ex commissione summi Pontificis est simplex sacerdos. Ita communissimè Theologi contra *Durandum* & paucos alios. Probatur ex voluntate Christi: de qua nobis constat ex facto Pontificum, eorumque declaratione. Nam *Gregorius Magnus* l. 3. Epist. 26. Indict. 12. (& fertur c. *Pervenit. dist.* 95.) concessit sacerdotibus in Sardinia hoc Sacramentum in absentia & defectu Episcoporum ministrare. Cujus facti aut similitium procul dubio mentionem facit *Florentinum in Decreto de Armenis*, ubi postquam dixisset ministrum ordinarium Confirmationis esse Episcopum, subjungit: *Legitur tamen aliquando per Apostolicæ Sedis dispensationem ex rationabili & urgente admodum causâ simplicem Sacerdotem chrismate per Episcopum consecratum administrasse Confirmationis Sacramentum.*

Unde non satis cautè, ne dicam nimis irreverenter & audacter respondent, qui dicunt *Gregorium* in hoc facto errasse: neque enim solum injuriam irrogant summo Pontifici tam docto & sancto, sed etiam *Eugenio IV.* seu *Concilio Florentino*, & consequenter aliis posterioribus Pontificibus, qui id ipsum practicarunt, ut mox dicetur.

Ex quibus etiam excluditur alia responsio, quæ factum *Gregorii* explicat de Unctione quadam ceremoniali. Contra quam insuper facit, quòd expressè loquatur *Gregorius* de unctione cum chrismate in fronte, quæ semper fuit sacramentalis. Deinde permittit ibi unctionem in absentia Episcoporum, quam *Epist.* 9. prohibuerat: unctio autem Baptismi aut alia ceremonialis numquam fuit prohibita sacerdotibus in absentia Episcopi.

Insuper *Gregorius III.* eandem potestatem concessit quibusdam Presbyteris, qui versabantur in remotioribus partibus indeliem. Similiter *Adrianus VI.* eandem potestatem fecit Fratribus Minoribus in India agentibus: cujus concessio authentica haberi dicitur in Conventu nostro *Hispalensi*. Denique *Henriquez* l. 3. c. 6. n. 4. *Int.* N. citat etiam *Alexandrum VI.* & *Gregorium XIII.* & Nonnulli adhuc alios Pontifices.

Confirmatur ex *Florentino* & *Tridentino* supra dicentibus ministrum ordinarium huius Sacramenti esse Episcopum. Ubi aperte innuunt, extraordinarium posse esse non Episcopum. Quod expressius constat ex verbis *Florentini* relatis n. præced.

Confirmatur II. ex *Declaratione Cardinalium ad Canonem tertium de Confirmatione*, quæ sic habet: *Abbatibus ex privilegio Sedis Apostolicæ de consensu tamen Ordinariorum, hoc Sacramentum Confirmationis conferre possunt.*

Accedit denique, quòd in tota Ecclesia Orientali sive apud Græcos ab antiquo etiam ante schisma mos inoleverit, ut simplices Sacerdotes conferant hoc Sacramentum, ut ex *Euchologiis* etiam antiquis, & *Scriptoribus rerum Græcarum* patet constat. Cum enim apud illos Baptismus, Confirmatio & Eucharistia nunquam separarentur, nec possent Episcopi semper esse præsentibus, præsertim cum puerorum & adultorum confusa plebs non amplius certis per annum diebus solemnibus, sed indiscriminatim quovis tempore confecti cœpit, assumpserunt sibi etiam parochi officium confirmandi, consentientibus totius Orientis Episcopis, atque etiam assentientibus aut saltem tolerantibus Pontifice. Dico saltem tolerantibus? nam sufficere consensum Episcoporum censet *Pontius* p. 4. c. 3. quando Papa id sibi non reservat: prout fecisse censetur usu seu more Ecclesiæ Latinæ, in qua proinde loco Confirmationis Baptismo jungi solite successit vicaria ceremonialis unctio baptizati in vertice, quæ fit per Sacerdotes, ut ex *Rabano* observat *Arcudius* l. 2. *Concord. c.* 14. addens hanc non esse neque fuisse in usu apud Græcos, utpote habentes potestatem confirmandi.

Hujus usus quoad *Egyptios* meminit *Ambrosio* adscriptus in cap. 4. ad *Ephef.* circa med. dicens: *Apud Ægyptios designant Presbyteri, si non sit Episcopus.*

Aulus 99. vet. & novi Test. inter opera Augustini 101. dicens: In Alexandria & per totam Egyptum, si desit Episcopus, consignat Presbyter. Sic solet citari. In textu tamen loco consignat habetur conferat.

De eodem usu *Eugenius IV.* peracto Concilio Florentino proposuit Graecis quaestionem: *Quare Pontifex non inungeret sacro Chrismate, sed Sacerdotes, cum hoc Pontifex sit datum? & subditur, Haec à Latinis obiecta Mytilinensis Praesul ex canonibus & legibus omnia solvit. Quamvis non exprimatur in terminis ipsa solutio. Putat autem Arcudius sup. c. 13. dixisse, extraordinarie posse Presbyteros conferre Chrisma de commissione Episcopi, & valde vetustum esse hujusmodi morem Graecorum. Saltem Pontifex responsioni non contradixisse legitur. Quin immo Gregorius Protosynellus Confessarius Imperatoris Graecorum, & locum tenens Patriarchae Alexandrini, qui tertio loco subscripsit Concilio, & postea fuit Patriarcha Constantinopolitanus, vir vitae sanctitate & auctoritate spectabilis, & fidei Catholicae defensor etiam scriptis adversum Marcum Ephesum & alios, is, inquam, in quadam Epistola (quae est in latinum versa apud Bezovium To. 16. Annalium ad annum 1440. n. 62.) inter alia ait: *Verum etiam Latini nostros ungebant & chrismas appellabant* (apparenter non probantes chrisimationem datam à Graecis sacerdotibus) *quod vero non secundum reclam rationem ista fierent, manifestum est: etenim cum iniremus concordiam, nullam rationem contra nos adferre poterant, sed cum Orthodoxi essemus, & recte sentiremus, ab Orthodoxis Orthodoxi iudicati sumus.**

Nec obstat, quod Bulgari confirmati à sacerdotibus Phoeni Patriarchae Constantinopolitani; ab Episcopis Latinis reconfirmati fuerint, ut patet ex Epistola Synodi III ad Adrianum Papam, inter Epistolas Synodicas ejusdem Concilii. Nam ut idem Adrianus Papa II. Epist. ad S. Ignatium Patriarcham (quae est apud Baron. ad ann. 871.) scripsit, missi erant ab intruso & excommunicato, sacris omnibus in Bulgaria exercendis interdicti, confirmaverantque non subditos suos, immo subditos Ecclesiae latinae; adeoque invalidè, cum potestas sacerdotalis per jurisdictionem à Papa datam in ordine ad confirmandum compleri debeat. Eò tamen infaniae pervenit nequam Phetius, ut contra Nicolaum I. (cujus Legati in Bulgaria praefatas Chrismationes improbaverant) pseudo-synodum universalem convocarit, & in Epistola Encyclica seu Circulari conatus sit adstruere, Presbyteros esse ordinarios ministros Confirmationis. Unde Nicolaus I. Epist. ad Finmarum (quae est apud Baron. ad ann. 867.) scribit Graecos, Photianos scilicet accusasse Latinos, quod prohiberent Presbyteros baptizatorum frontes linire Chrismate.

Non obstat etiam, quod Innocentius III. c. Quanto, de Consuetudine Lucio Vicario Herinex Sum. Theol. Pars IV.

suq mandet, ut omnibus Presbyteris Constantinopoli inhibeat, ne de cetero Sacramentum Confirmationis ministrant. Nam inhibitiō ista dirigitur ad Latinos; qui eo tempore Constantinopoli dominabantur, ut tradunt Historici. Videturque textus ille desumptus ex Epistola Innocentii ad Lucium ibidem Vicarium suum, in qua ei mandat, *quatenus omnibus Latinis Presbyteris, apud Constantinopolim constitutis, districtè prohibeat, ne talia de cetero sua temeritate praesumant.*

Non obstat III. quod Innocentius IV. rescribens Episcopo Tusculano, suo in regno Cypro legato, decernat: *Soli autem Episcopi consignent chrismate in frontibus baptizatos &c.* Litteras Apostolicas refert Bezovius ad ann. 1235. Non obstat, inquam: nam litterae illae solum diriguntur ad Latinos & Graecos in regno Cypro, ut planum est ex textu. Deinde, ut post Arcudium respondet Basilus Pontius parte 4. c. 5. n. 14. cum non tantum in Cypro, sed in toto ferme Oriente hic mos esset, verisimile est legatum agnitā rei difficultate decretum, uti commodè non poterat, executioni non mandasse; exemplo S. Gregorii, qui inhibitionem suam attentā postmodum difficultate temperavit pro insula Sardiniae, ut patet ex dictis in principio quaestionis.

Non obstat denique; quod Clemens VIII. in Instructione super ritibus Graecorum decernat, ne Presbyteri baptizatos in fronte consignent; immo ut consignati ab illis reconfirmentur. Nam instructio illa dirigitur ad Episcopos Latinos, in quorum diocesisibus Graeci, vel Albanenses Graeco ritu viventes, degunt; optime sciente Pontifice, valde difficile fore, ut ea constitutio in Graecia acceptaretur. Ita ex Arcudio Pontius sup. n. 18. Deinde ad summum in similibus decretis contineretur revocatio pristini moris; etsi olim legitimus fuerit: quod ad intentum hujus quaestionis sufficeret. Censuit autem Clemens VIII. tutius videri, ut cum cautela & sub conditione sic consignati iterum confirmentur ab Episcopis Latinis: eò quod prudenter dubitari posset isto tempore de valore Sacramenti sic collati, sive quod deficiat legitima commissio non tantum Romani Pontificis, sed & propriorum Episcoporum; veluti de quorum legitima Ordinatione dubium sit: sive quod deficiat legitimum chrisma, utpote confectum ab illegitimo Episcopo, vel à Presbyteris ipsis, vel sine mixtione balsami: sive quod chrisma sit apud Graecos adeo rarum, veluti à solo (ut aliqui referunt) Patriarchā hoc tempore consecrari consuetum, neque in tanta copia, ut verosimile sit Presbyteros saltem frequenter non uti vero chrismate, aut interdum uti pra vetustate corrupto, & per simplex oleum nimis saepe innovato. Ita Pontius sup. Addunt aliqui fuisse rationem dubitandi

Græcorum improbari aut reprobaverit Innocentius III.

An id egerit Innocentius IV.

48. Quid de super decreto veris Clemens VIII.

Cur hic sub conditione reconfirmandos censuit confirmatos à Graecis Presbyteris.

ex hoc, quòd potestas confirmandi fuerit à tempore *Photii* omnibus aut saltem aliquibus Græcis Sacerdotibus adempta (quòd tamen ex *Baronio* deprehendere non potui) & in *Concilio Florentino* dubiè restituta. In quo tamen non tam legitur restituta, quàm eusque perseverans legitime fuisse defensa.

49.
Iusta causa non requiritur ad valorem commissionis facta simplici sacerdoti.

Quàmvis autem ut Pontifex committat simplici Sacerdoti hanc administrationem, congruum Ecclesiæ regimen videatur rationabilem causam exigere; tamen illa non apparet necessaria ad valorem juxta *Henricus, Suarez, Conink* & alios communiùs, etsi Aliqui contradicant: quia non est illa propriè & strictè dicta dispensatio in jure divino, sed commissio potestatis secundum Christi institutionem; ita ut Christus instituerit, quòd minister hujus Sacramenti ordinarius & ex officio esset Episcopus, extraordinarius autem & ex commissione summi Pontificis posset esse simplex Sacerdos. Quòd ita esse, ex declaratione Ecclesiæ satis constat. Unde consequenter Pontifex tali commissione non mutat essentialia hujus Sacramenti, sed ea seruat, juxta Christi institutionem utens potestate sibi à Christo concessa. Appellatur autem à *Florentino* dispensatio Sedis Apostolicæ, tum quatenus assimilatur dispensationi strictè dictæ (prout etiam vocari solet dispensatio in votis, quæ tamen non est dispensatio propriè in lege) prout est commissio superioris tribuens facultatem ad id, quòd est extraordinarium, & aliàs simplici sacerdoti interdictum: tum quia procedit à Pontifice tamquam supremo procuratore & dispensatore jurisdictionum & facultatum.

50.
Potest illam Pontifex dare tum per se tum per delegatū.

Hanc porrò facultatem potest dare Pontifex, etiam non consecratus: cum sit actus jurisdictionis. Unde si ipsemet adhuc foret simplex Sacerdos, posset illam dare sibi ipsi. Potest etiam committere hujus facultatis aliis delegare v.g. Episcopis, juxta regulam communem de ordinariæ potestatis delegabilitate. Tunc equidem Pontifex adhuc censeri potest hanc facultatem tribuere, quatenus delegatus illam tribuit virtute & auctoritate Pontificis, sive quatenus actione delegati tacitè & virtualiter consentit Pontifex vi ipsius delegationis. Concessio insuper semel facta non expirat morte concedentis. An autem cesset cessante causâ resolvendum est ex iis, quæ traditi solent de cessatione privilegii gratiosi in *Tract. de Legibus*. An denique Sede vacante possit hanc facultatem tribuere collegium Cardinalium, dubitari posset. Sed dicendum, quòd non; hæc enim extraordinaria potestas sine speciali fundamento vel commissione pontificiâ (de qua non constat) asseri nequit. Nec habet istud collegium propriè rationem Capituli Sedis vacantis. Puto tamen, quòd Papa vivens posset collegio Cardinalium id concedere; cum pos-

Possit tamè per Pontifi-

fit delegare cum potestate subdelegandi, & facultas per mortem non expiret.

Q U Æ S T I O . VI.

De Dispositione Suscipientis, & Obligatione suscipiendi.

D I C O I. Ad Confirmationem validè suscipiendam requiritur & sufficit Baptismus. Prima pars patet: quia Baptismus est janua ceterorum Sacramentorum, quorum proinde est incapax, qui non est baptizatus: ut de Sacramento Ordinis habetur *cap. 1. & 3. de Presbytero non baptizato*, & de Sacramento poenitentia in *Tridentina sess. 14. c. 2.* De reliquis est par ratio. Præterea pro Confirmatione specialem congruentiam allegat *D. Thomas 1. 2. art. 6.* quòd Confirmatio sit quædam Baptismi perfectio: unde sicut nemo potest corporaliter crescere, nisi fuerit corporaliter genitus; ita nec per Confirmationem crescere in perfectum Christianum, nisi prius fuerit in Christo genitus per Baptismum.

Nec obstat, quòd *Act. 10.* legatur, Spiritum sanctum fuisse datum necdum baptizatis: hoc enim sine Sacramento fuit factum per extraordinariam potestatem Dei independentis à sacramentalibus signis: si ve nihilominus fuerit impressus Character Confirmationis, & tales redditi incapaces alterius Confirmationis, sive non; quòd incertum est.

Secunda pars, quòd Baptismus sufficit, supposito videlicet in adultis debito consensu, Probatur: quia in *Actis Apostolorum* legitur Apostolos baptizatis absolute imposuisse manus nullo alio requisito: neque etiam Ecclesia umquam aliud præter Baptismum requisivit.

Hinc nullus sexus, status vel ætas exciditur à valida hujus Sacramenti susceptione: quandoquidem olim sit collatum etiam parvulis (de quibus posset esse præcipua dubitatio) ut patet ex *Innocentio I. Epist. 1. c. 3.* & *Augustino Tract. 6. in primam Canoniam Joannis*. Immo solebat statim etiam parvulis post Baptisma conferri teste *Tertulliano l. de Baptismo c. 7. & 8.* *Alcino l. de Ecclesiast. Officiis cap. de Sabbato sancto*, *Baronio circa annum 371.* & aliis.

D I C O II. Ad licitè suscipiendam Confirmationem requiritur & sufficit status gratiæ. Prima pars patet: quia Confirmatio est Sacramentum vivorum. Secunda pars inde probatur: quòd nulla lex divina aut Ecclesiastica plus requirat.

Nec obstat *I. c. Vi jejuni, de Consecratione dist. 5.* quòd videtur requirere jejunium: quia non strictè præcipit, sed tantum monet; uti & monet confessionem præmitti. Quam præmitti etiam monet *Catechesis*